

Vergaderjaar 1994–1995

23 012

Nadere regeling van het gezag over en van de omgang met minderjarige kinderen

Nr. 10

DERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 31 oktober 1994

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A. Onderdeel B van artikel I wordt als volgt gewijzigd:

In het vierde lid van artikel 253p wordt de zinsnede «als bedoeld in paragraaf 4 van de vijfde afdeling» vervangen door: als bedoeld in paragraaf 2 van de tweede afdeling.

B. In onderdeel L vervalt in het eerste lid van artikel 377f: en die bloedverwant in de tweede graad is van het kind of die de verwekker is van het kind, dan wel het kind anders dan als ouder als behorende tot het gezin gedurende ten minste een jaar heeft verzorgd en opgevoegd.

C. Onderdeel M van artikel I wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel 2 komt als volgt te luiden:

2. Artikel 51 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid wordt de zinsnede «, toezien de voogden, curatoren en toezien de curatoren» vervangen door: en curatoren.

b. In het tweede lid wordt de zinsnede «, toezien de voogd, curator of toezien de curator» vervangen door: of curator.

2. Na onderdeel 2 worden de onderdelen 2a en 2b ingevoegd, die luiden:

2a. In het eerste lid van artikel 75 vervallen de woorden: of de toezien de curator.

2b. In het tweede lid van artikel 118 vervallen de woorden: en zijn toezien de curator.

3. Na onderdeel 5 wordt een onderdeel 5a ingevoegd, dat luidt:

5a. In het tweede lid van artikel 169 wordt de zinsnede vanaf «met dien verstande» vervangen door: met dien verstande dat de in artikel 157, derde tot en met zesde lid, bedoelde termijnen worden verminderd met de tijd gedurende welke tijdens de scheiding van tafel en bed een verplichting tot levensonderhoud jegens de andere echtgenoot bestond

en dat de duur van het huwelijk wordt berekend tot de dag waarop de beschikking tot scheiding van tafel en bed in kracht van gewijsde is gegaan.

4. Na onderdeel 7 worden de onderdelen 7a, 7b en 7c ingevoegd, die luiden:

7a. Het tweede lid van artikel 217 komt te luiden:

2. Evenwel ontstaat het gezamenlijk ouderlijk gezag door wettiging slechts, voor zover de ouders tot het gezag bevoegd zijn, en mits de voogdij niet aan een derde was opgedragen.

7b. Het eerste lid van artikel 218 komt te luiden:

1. De tot het gezag bevoegde ouder, die ondanks wettiging geen gezag heeft verkregen, kan aan de kantonrechter verzoeken met het gezag te worden bekleed.

7c. Artikel 219 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het tweede lid worden de woorden «van rechtswege voogd» vervangen door: van rechtswege bekleed met het gezag.

b. In het derde lid worden de woorden «de voogdij» vervangen door: het gezag.

5. Na onderdeel 10 worden de onderdelen 10a en 10b ingevoegd, die luiden:

10a. In het tweede lid van artikel 236 vervallen de woorden: of toezienende voogd.

10b. In artikel 244 vervalt: – met inbegrip van de toezienende voogdij – .

6. In onderdeel 19 vervalt het cijfer «3.» voor de tekst van de nieuwe eerste zin van artikel 276, derde lid.

7. Aan onderdeel 44 wordt voor de punt toegevoegd: en vervalt de tweede zin.

8. In onderdeel 63 worden de woorden «In het derde lid» vervangen door: in het vierde lid.

9. In onderdeel 64 komt onder a de eerste zin te luiden: In de aanhef van het eerste lid komt «280, lid 1 onder c en lid 3» te luiden 250 en 280, onder b,.

2. Onderdeel c komt te luiden:

c. In het bestaande onderdeel a van het eerste lid wordt de zinsnede «artikel 313 lid 2» vervangen door: artikel 250.

10. Onderdeel 66 vervalt.

11. Onderdeel 67 komt te luiden:

67. In artikel 407 worden de woorden «als bedoeld in het eerste lid» vervangen door: tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding.

Toelichting

Behoudens de wijzigingen onder B en onder 9 van onderdeel C zijn de wijzigingen van technische aard. De wijziging voorgesteld in onderdeel A vloeit voort uit de vernumming van de afdeling van titel 6 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering waarin het scheidingsprocesrecht is geregeld ter gelegenheid van de Wet houdende herziening van het familieprocesrecht (Stb. 1994, 570). De wijzigingen onder 1 tot en

met 7 van onderdeel B hangen samen met het vervallen van de toeziende voogdij en de toeziende curatele alsmede met de wijziging van ouderlijke macht in ouderlijk gezag. De wijziging onder 8 van onderdeel B vloeit voort uit het feit dat bij de wettelijke regeling van het mentorschap ten behoeve van meerderjarigen een nieuw tweede lid in artikel 383 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is ingevoegd en het bestaande derde lid is vernummerd tot vierde lid. Het vervallen van onderdeel 66 (onder C, onderdeel 10) hangt samen met het feit dat de tekst van het eerste lid van artikel 406 inmiddels al luidt, zoals was voorgesteld. Dit is geschied bij de wet van 30 september 1993, Stb. 539, in werking getreden op 1 maart 1994. Onderdeel 67 (onder C, onderdeel 11) is herformuleerd na de wijzigingen die dit artikel had ondergaan ter gelegenheid van de herziening van het scheidingsprocesrecht en de hiervoor genoemde wet van 30 september 1993.

Onderdeel B betreft een inhoudelijke wijziging van de regels met betrekking tot de omgang van anderen dan ouders. Voorgesteld was de mogelijkheid van een verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling voor anderen dan ouders, die in een nieuwe persoonlijke betrekking tot het kind staan, te beperken tot de verwekker, de bloedverwanten in de tweede graad (gedacht wordt in het bijzonder aan grootouders en broers en zusters) en aan ex-pleegouders (of stiefouders) die het kind als behorende tot het gezin ten minste een jaar hebben verzorgd en opgevoed. In de literatuur (o.a. Prof. Mr J. de Boer, bijlage bij NJB 1994, afl. 33, blz. 30 en Carla van Wamelen, *Omgang, informatie en consultatie*, Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht 1993, nr. 7, pag. 160) is er naar mijn oordeel terecht op gewezen dat de opsomming van hen die tot omgang gerechtigd zijn in het licht van artikel 8 EVRM niet van limitatieve, maar slechts van enuntiatieve aard kan zijn. Ook anderen die een nauwe persoonlijke band met het kind hebben opgebouwd dan de hiervoor genoemden, zijn, omdat zij in een betrekking tot het kind staan die «family life/vie familiale» impliceert, ontvankelijk in een verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling. Gedacht kan worden aan de oom en tante (pleegouders) die iets minder dan een jaar voor het kind hebben gezorgd en in die tijd een zeer goede, persoonlijke band met het kind hebben opgebouwd. Gedacht kan ook worden aan de persoon die het kind enige jaren vier dagen in de week heeft opgevangen vanwege de afwezigheid van de vader of moeder die alleen het gezag over het kind had en die dus niet het kind als behorende tot het gezin dag en nacht heeft verzorgd en opgevoed.

Het doen vervallen van de beperkingen die de limitatieve opsomming met zich meebrengt van degenen die – geen ouder zijnde – in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staan, betekent niet dat er voor de grootouders, broers en zusters, de verwekker en de ex-pleegouders of ex-stiefouders een verslechtering van hun positie inzake de omgang optreedt. Zij allen zijn ontvankelijk in een verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling, mits zij in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staan. Het ligt niet in de rede te veronderstellen dat door deze wijziging het aantal verzoeken om omgang met een kind zal stijgen. De jurisprudentie gaat immers nu al van deze algemene lijn uit.

Wat betreft onderdeel C onder 9 het volgende. Het vervallen van afdeling 6 van titel 15 van Boek 1 B.W. (zie onderdeel G van artikel I) heeft ertoe geleid dat bij de curatele de overeenkomstige toepassing van de bepalingen uit die afdeling omtrent de toeziende voogdij in het oorspronkelijke wetsvoorstel zijn geschrapt. Daarmee is ook de mogelijkheid van benoeming van een bijzonder curator in geval van tegenstrijdige belangen tussen de curator en de curandus verdwenen. Aangezien de benoeming van een bijzonder curator bij tegenstrijdige belang tussen curator en curandus, evenals bij tegenstrijdige belangen tussen een ouder en een kind, van belang kan zijn (zie hierover recentelijk nog HR 28 januari 1994, RvdW nr. 40), wordt voorgesteld het nieuwe artikel 250 van overeenkom-

stige toepassing te verklaren bij de curatele. In deze gevallen vindt de benoeming van de bijzonder curator door de rechtbank plaats.

**De Staatssecretaris van Justitie,
E. M. H. Schmitz**